

[Ministeren for skatter og afgifter]

beskæftigelsen, der er fremsat i denne samling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Formanden:

Inden vi starter afstemningen, vil jeg give den oplysning, at vi har problemer med den elektriske installation. Det skyldes lynnedslag i pinsen, ikke karnevallet, men lynnedslag her. Det betyder, at der er nogle af afstemningsklokkerne i Ridebanefløjen, i Nordfløjen og i de nye lokaler på anden og tredje sal, som ikke virker. Så vidt jeg har fået at vide, virker alle højttalerne, så hvis man ikke er i salen, kan man følge forhandlingerne dér, men man kan altså ikke slå sig til tåls med, at der er en klokke, der ringer i dag. Vi arbejder på at udbedre skaderne så hurtigt som muligt, men jeg har ønsket at sige dette, medens medlemmerne er til stede i salen.

Ændringsforslag nr. 1 til § 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 75 stemte for, 75 imod.

(Poulsgaard (FP): Vi stemte forkert!).

Formanden:

Ændringsforslaget er forkastet, og da afstemningsresultatet således er som forudset, er der ikke grund til at tage afstemningen om.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 72 stemte for, 77 imod.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 72 stemte for, 77 imod.

Ændringsforslag nr. 5 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 4.

Ændringsforslag nr. 6
forkastedes, idet 72 stemte for, 77 imod.

Ændringsforslag nr. 7-10, § 1 med de foretagne ændringer, ændringsforslag nr. 11, § 2,

således ændret, § 3, ændringsforslag nr. 12 og § 4, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Skattefrihed for visse boligtilskud samt fradrag for henlæggelse til vedligeholdelse af boliger m.m.).

(Fremsat 26/1 83. Første behandling 3/2 83. Betænkning 20/5 83).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Bakholt (S):

I betænkningen har vi skrevet, at vi vil redegøre for vores stilling ved anden behandling. Da førstebehandlingen for efterhånden lang tid siden fandt sted, var der et meget stort flertal – så vidt jeg husker samtlige partier i folketinget – der støttede lovforslaget. Det var også af mere teknisk karakter.

Nu har det ligget længe i udvalget, og der er kommet en række ændringsforslag. De går bl.a. ud på, at indbetalinger til Grundejernes Investeringsfond i henhold til nogle paragraffer i lejeloven og boligreguleringsloven ikke længere vedrører indkomstopgørelsen; det gælder også de tilskrevne renter. Det er

[Bakholt]

et ret nyt skatteprincip, der her foreslås gennemført. Det betyder i praksis, at forbedringsudgifter til lejerboligerne nu også i skattemæssig henseende gøres skattefri.

Jeg ved ikke, om dette er en forløber for også at få gennemført skattefri forbedringsudgifter for ejerboliger. Den mistanke kan vi i hvert fald få, da nogle af regeringspartierne har rumlet med at få gennemført et forslag om, at forbedringsudgifter for ejerboliger kan gøres skattefri.

Dette har altså også nogle skattemæssige provenukonsekvenser. Skal jeg tage skatteministerens egen opgørelse, betyder det et provenutab på 25 mill. kr. det første år, 50 mill. kr. det andet og 75 mill. kr. det tredje, hvorefter det efterhånden når op på 175 mill. kr. på årsbasis.

Jeg vil spørge om her, hvad disse ændringer vil koste rent administrativt at gennemføre, fordi det jo er nødvendigt, så vidt jeg kan skønne, at føre kontrol med, om der ikke ryger mere med af huslejeindbetalingerne ind under disse skattefri ordninger, der foreslås her. Det vil jeg godt have et svar på fra skatteministeren. Der er ikke nævnt noget om det i bemærkningerne til ændringsforslagene.

Vi må fra socialdemokratiets side sige, at vi ikke kan støtte disse ændringsforslag. Vi vil stemme imod dem. Det betyder – hvis disse ændringsforslag bliver vedtaget, hvad de sandsynligvis bliver – at vi må stemme imod loven ved tredje behandling.

Gammelgaard (KF):

På en række områder er der manglende overensstemmelse imellem boliglovgivningen og skattelovgivningen. Det gælder også det område, vi beskæftiger os med i forbindelse med de fremsatte ændringsforslag, som her er til behandling. Nu bringes tingene på plads, og vi er meget tilfredse med, at skatteministeren stiller forslag om, at det i såvel regulerede som ikke-regulerede områder skal gælde, at den del af huslejen, der ifølge boliglovene fra december 1982 skal indbetales til Grundejernes Investeringsfond, bliver fritaget for beskatning. Ejeren af en udlejnings-ejendom skal ifølge forslaget ikke medregne den del af huslejen, der skal indbetales til Grundejernes Investeringsfond, ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, ligesom

der heller ikke skal ske beskatning ved udbetaling af midler fra fonden.

Med gennemførelsen af det foreliggende forslag, som altså relaterer sig til boliglovene fra december 1982, bliver der her gennemført forenklinger og forbedringer til gavn for såvel lejere som ejere, og i relation til den beskæftigelsesmæssige situation sker der også forbedringer, og det er vi yderst tilfredse med.

Fogh Rasmussen (V):

Ministeren har stillet et ændringsforslag, som tager hul på et gammelt skisma mellem boliglovgivningen og skattelovgivningen. Det oprindelige forslag fra ministeren var udsprunget af den lovgivning om hensættelser til vedligeholdelse af ældre ejendomme, som blev vedtaget før jul. Den skattemæssige stilling for disse hensættelser var lidt indviklet, nemlig sådan, at når beløb efter denne hensættelsesordning indbetales til Grundejernes Investeringsfond, kan de trækkes fra ved skatteopgørelsen. I det øjeblik, de så hæves fra kontoen, skal de indtægtsføres for så derefter på ny at fradrages, hvis beløbene anvendes til vedligeholdelsesarbejder, vel at mærke vedligeholdelse i skattemæssig forstand.

Det er et gammelt ønske, som har været udtrykt fra mange sider i folketinget, at denne skattemæssige stilling for vedligeholdelseshensættelser skulle forenkles, og ministerens ændringsforslag tager sigte herpå, og det kan vi naturligvis støtte. Sådan som forslaget nu ser ud, får man på den ene side ikke fradrag for hensættelserne i det øjeblik, de indbetales til Grundejernes Investeringsfond. På den anden side betales der så heller ikke skat af udbetalingerne, ligesom der heller ikke er fradrag ved afholdelse af udgifter i medfør af denne ordning. Det er en forenkling på dette område, som vi kan tilslutte os, og derfor vil vi anbefale det ændringsforslag.

Stubbjær Pedersen (CD):

Det var meget vanskeligt at høre, hvad hr. Bakholt sagde fra talerstolen, men han nævnte noget om fradrag for vedligeholdelse i ejerboliger. Det er også et udmærket forslag, men det har intet med dette at gøre. Jeg forstod hr. Bakholt sådan, at han ville gå imod ministerens ændringsforslag. Jeg håber, det

[Stubbjær Pedersen]

er en misforståelse, for jeg forstår ikke en døjt af det. Jeg husker, at da vi i december havde boliglovene til behandling i salen, hvor der oprindeligt var tale om en slags særskat, gik socialdemokratiet kraftigt imod det. Det her er faktisk noget af det samme, hvis ikke ændringsforslaget var kommet frem. Man pålægger lejerne at indbetale 5, 10 og 15 kr., hvorefter skattevæsenet tager halvdel af dem bagefter, så staten får alligevel sine indtægter. Men nu gør det åbenbart ikke noget for hr. Bakholt.

Hr. Bakholt taler om provenutab. Det er rigtigt, det er et provenutab, men rigtigere kunne man sige, at det er et mindre merprovenu. Det er merprovenu, som giver mere beskæftigelse for nøjagtig de samme kroner, som det giver i mindre merprovenu, så også mere beskæftigelse går hr. Bakholt nu imod.

CD er særdeles godt tilfreds med, at skatteministeren nu er kommet med dette ændringsforslag. Vi kunne godt tænke os, at man gik endnu længere. Vi kunne gøre det meget enkelt, simpelt hen ved at gøre samtlige indbetalinger til Grundejernes Investeringsfond uafhængige af indkomstopgørelsen. Men vi får slået hul på bylden, og det er et skridt i den rigtige retning, og det hilser vi velkommen.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre kan støtte det ændringsforslag, som ministeren har stillet. Vi kan godt følge socialdemokratiets ordfører meget langt i betænelighederne rent skattemæssigt. Jeg vil dog sige, at vi er fælles om det boligforlig, der ligger bag dette, og det undrer mig meget, at socialdemokraterne, hvis de er så utilfredse med forslaget, ikke føler sig foranlediget til, for slet ikke at sige forpligtet til at komme med et bedre forslag. Jeg er meget forbavset over, at socialdemokratiet vil stemme imod, og derfor vil jeg godt spørge, hvad man egentlig har tænkt sig. Jeg mener ikke, at man kan stemme imod alene med den begrundelse, at man kan risikere, at det vil blive udvidet til at gælde ejerboliger. Det vil det radikale venstre i hvert fald under ingen omstændigheder gå med til, og det ved socialdemokratiet udmærket godt. Dette forslag strider på nogle punkter mod det, vi normalt plejer at gøre i skattepolitik, men jeg tror, at socialdemokra-

terne må erkende, at det har ikke været muligt at løse det på anden måde, ellers skylder man os i hvert fald en forklaring.

Jeg vil gerne en gang til, som jeg gjorde ved første behandling, gøre opmærksom på, at fra at have at gøre med 100 konti for udlejningsejendomme, udvides antallet nu til 400.000 konti. Derfor kan man ikke leve med de regler, der var i det oprindelige forslag. Det går jeg ud fra at også socialdemokraterne er enige med os i.

(Kort bemærkning).

Bakholt (S):

Det er den radikale ordfører, der får mig herop, fordi hun bebrejder os, at vi ikke er kommet med et andet forslag. Nu var det rent tekniske ændringer til ligningsloven, der var til første behandling. Vi havde ikke forestillet os, at dette lovforslag skulle bruges til nogle større ændringer. Vi har forstået, at det har taget regeringen temmelig lang tid, fordi der har været mange, lange og drøje forhandlinger mellem skatteministeriet og boligministeriet, inden denne sag er blevet klaret af. Vi fik ændringsforslagene tirsdag aften i sidste uge. Det var første gang, vi fik det at vide. Det kunne da godt være, hvis vi havde haft noget mere tid, at vi ville have prøvet at komme med et forslag, som var anderledes og bedre end dette. Men vi er betænkelige ved dette princip, at man nu kan få skattefritagelse for forbedringer af boliger og dermed en forøgelse af formuerne.

Det var det, jeg mente, da jeg sagde, at vi principielt er modstandere af det, fordi det måske også er en politisk forløber for at få et ejerboligfradrag, som bl.a. CD har tumlet med. Det kan blive svært for bl.a. nogle af regeringspartierne at holde et sådant forslag tilbage, når man nu har gennemført dette her. Der kan være lige så stor begrundelse for dem for at få foretaget et fradrag for forbedringsudgifter, når det drejer sig om ejerboliger.

(Kort bemærkning).

Stubbjær Pedersen (CD):

Jeg må så konstatere for første gang i den tid, jeg har siddet i folketinget, at socialdemokratiet går imod et forslag, som helt klart giver merbeskæftigelse i byggebranchen.

Dræbye (RV):

Som fru Aase Olesen sagde i sit indlæg, er baggrunden for, at det er nødvendigt at træffe en sådan beslutning, et boligforlig, som i sin tid blev indgået med en binding af midler til hensættelse i Grundejernes Investeringsfond. Jeg vil i den forbindelse gerne spørge hr. Erling Olsen, der var boligminister, da vi første gang indgik dette forlig, om ikke det er korrekt, at det også for socialdemokratiet og den socialdemokratiske boligminister var en forudsætning ved forligets indgåelse, at de indbetalte midler til Grundejernes Investeringsfond skulle være skattefri ved indbetalingen. Er det ikke også korrekt, at det, der nu sker med ændringsforslaget til ligningsloven, er, at man tager et skridt i den retning, ganske vist efterfulgt af nogle opgørelsesmetoder senere hen? Jeg synes, det er vigtigt at slå dette fast, fordi det, der var boligudvalgets forudsætning i sin tid, var, at det, der ville blive indbetalt, i alt væsentligt ville gå til vedligeholdelse, og at det derfor var urimeligt at gennemføre det likviditetstab, som det ville være at beskatte midlerne direkte ved indbetaling til Grundejernes Investeringsfond. De bliver placeret på en bunden konto, og – skal jeg tilføje – som noget helt nyt er der ved den ændring, der blev vedtaget i december sidste år, lejerindseende med midlernes udbetaling. Det vil sige, at det er lejerne i ejendommen, der er med til at frigøre beløbene fra Grundejernes Investeringsfond.

Jeg har derfor meget vanskeligt ved at forstå det socialdemokratiske standpunkt til ændringsforslagene, idet jeg mener, at man her tager et skridt i den retning, som oprindeligt var forudset i boligforliget.

Erling Olsen (S):

Da vi indgik boligforliget, var det tanken, at alle penge, som indgik til vedligeholdelse på disse konti, skulle være skattevæsenet uvedkommende. Det skulle ikke være ejerens penge, det skulle være ejendommens penge, og de skulle kun kunne anvendes på ejendommen. Vi gik ud fra to ting. Den ene var, at dette kostede ikke noget provenumæssigt, idet en forudsætning dengang var, at der faktisk ikke var afsat for mange penge til vedligeholdelse af udlejningsejendomme. Derfor sagde vi, at de beløb, der går ind på disse

konti, stort set skal svare til, hvad der skal bruges til vedligeholdelse af ejendommene. Derfor var der, da vi indgik forliget, overhovedet ikke tanker om, at det kunne koste staten og kommunerne noget som helst provenu.

Nu ser jeg til min overraskelse, at regeringen – det vil sige skatteministeriet og boligministeriet – mener, at 75 pct. af de penge, der er afsat til vedligeholdelse, går til forbedring. Når det er regeringen og også boligministeriet, der siger det, må det være rigtigt efter de regnskaber, de har fået. Det underer mig meget. Det svarer ikke til de indtryk, jeg havde af regnskaberne i min tid, men der sker jo noget undervejs. Jeg kan altså ikke rigtig forstå dette provenutab, men vi accepterer regeringens beregninger. Når der er tale om nogle beregninger, der viser et sådant provenutab, må vi i den øjeblikkelige situation af fordelingsmæssige grunde gå imod.

Den anden grund til, at vi må gå imod, er, at pengene stadig væk er ejernes penge. All right, de har et incitament til at få dem brugt, fordi de ellers bliver beskattet, men de kan i tilfælde af salg af udlejningsejendomme sælge indestående som et aktiv. Derfor mener vi, at de to betingelser, vi dengang stillede, ikke er opfyldt, nemlig at det ikke skulle koste provenu, og at det ikke skulle være ejernes, men ejendommens og dermed i virkeligheden beboernes penge. Det er derfor, vi går imod.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Der tales meget i offentligheden for tiden om folks regnekundskaber, om hvorvidt de kan lægge sammen eller trække fra. Hvorledes den tidligere boligminister, hr. Erling Olsen, kunne tro, at man kunne indføre et skattefradrag, uden at der kom formindsket merprovenu til staten, må jeg tilstå går over min forstand. Men all right, det er begrundelsen for, at man stemmer mod et forslag i dag, som man antagelig ville have stemt for for nogen tid siden.

Når forslaget er fremkommet, skyldes det tre ting. Den ene er, at det drejer sig om lejerboliger. Den andet, at det er en beskæftigelsesfremmende foranstaltning, og den tredje, at det har til formål at vedligeholde og i et vist omfang forbedre den boligstandard, vi

[Ministeren for skatter og afgifter]

har i dette land. Alle disse tre hensyn hver for sig er tilstrækkelige til at bære ændringsforslaget. Når de alle optræder samtidig, er ændringsforslaget selvindlysende, og så må andre mere tekniske skattemæssige overvejelser, som er til stede i denne sag, i en sådan situation vige.

Dræbye (RV):

Jeg skal konstatere, at den tidligere boligminister, hr. Erling Olsen, i sit svar redegjorde for, at det princip, som oprindeligt var forudsætningen for indgåelse af boligforliget, er mere vidtgående vedrørende skattefrihed end det, der nu vedtages af folketinget om lidt, idet der her er tale om en bevaring af en skattepligt under visse nærmere omstændigheder. Det var den ene bemærkning, jeg ville gøre.

Den anden er, at boligministeren peger på, at der er ændrede forudsætninger, fordi dette formelt er ejerens penge. Jeg skal gøre opmærksom på, som jeg gjorde i mit første indlæg, at situationen er, at der efter den gældende lovgivning kræves lejertilslutning vedrørende udbetalingen af beløbene, og at der derfor er tale om en ganske betydelig sikkerhed for, at det netop går til formål for ejendommen, som også lejerne er interesseret i.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-4, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 5 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om den skattemæssige behandling af udgifter til sagkyndig bistand i skattesager.

(Fremsat 18/2 83. Første behandling 10/3 83. Betænkning 20/5 83).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tastesen (S):

Ved førstebehandlingen af dette lovforslag om sagkyndig bistand i skattesager gav jeg på socialdemokratiets vegne klart udtryk for, at vi ikke ville være med til fradrag i indkomstskatten, der var til gunst for store indkomster og af mindre betydning for små indkomster.

Lovforslaget vil nu ved det radikale venstres ændringsforslag få et andet udseende, idet der skal ydes omkostningsdækning i stedet for skattelettelse. I socialdemokratiet mener vi fortsat ikke, at der er fundet den rigtige løsning. Omkostningsgodtgørelsen skal allerede begynde, når en sag ønskes appelleret efter en afgørelse i skatterådet, og hvis regeringen får flertal for sit underændringsforslag, skal omkostningsgodtgørelsen begynde, når en sag appelleres efter afgørelse i ligningskommissionen.

Vi mener, at de medborgere, der gør brug af ankesystemet, skal have sagkyndig bistand, men vi mener ikke, at der isoleret skal indføres særlige vilkår, når det gælder skatteområdet. Vi vil gerne vurdere problemerne i en større helhedssammenhæng, men vi har svært ved at se, at vi på et tidspunkt, hvor regeringen fører en stram politik på næsten alle samfundslivets områder, skal opprioritere en særbehandling af klagesystemet på skatteområdet.

Vort svar vil derfor være: for det første må vi se tingene i sammenhæng med, at vi i næste samling formentlig får gennemført en forvaltningslov, der gælder generelt for alle områder. Hvorfor skal socialsager eller miljøsager behandles anderledes end skattesager? Jeg mener, at en forvaltningslov, der